

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060304

DOM
2019-07-02
Stockholm

Mål nr
P 551-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-12-18 i mål nr P 6601-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

Stadsbyggnadsnämnden i Södertälje kommun
151 89 Södertälje

Motparter

1. C D

2. M D

SAKEN

Byggsanktionsavgift för fastigheten X i Södertälje kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1498531

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Stadsbyggnadsnämnden i Södertälje kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa nämndens beslut om byggsanktionsavgift.

C D och **M D** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom. Vidare har de begärt att Mark- och miljööverdomstolen ska hålla sammanträde.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande: Nämnden vidhåller att ett slutbesked, i likhet med startbesked, ska vara skriftligt för att vara giltigt. Därför är det i det aktuella fallet irrelevant huruvida ett muntligt slutbesked givits eller ej. Ett skriftligt slutbesked hade inte givits när byggnaderna togs i bruk. Byggherren har därför överträtt bestämmelsen i 10 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, och nämnden har haft fog för att ta ut byggsanktionsavgift. Det saknas skäl för att inte ta ut någon avgift. Den av nämnden nedsatta byggsanktionsavgiften ska fastställas.

C D och **M D** har anfört i huvudsak följande: De fick ett muntligt besked, men det registrerades inte av handläggaren. Handläggaren har betett sig bedrägligt i flera ärenden och han har inte antecknat något i deras ärende i kommunens verksamhetssystem om att han gett dem muntligt slutbesked när allt han efterfrågat kom in och att han skulle skicka ett skriftligt interimistiskt beslut.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Det finns inga generella förvaltningsrättsliga hinder mot att meddela muntliga beslut. I PBL saknas vidare bestämmelser om formerna för meddelande av slutbesked. Allmänna lämplighetsskäl talar starkt för att slutbesked ska meddelas skriftligen (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 8 januari 2014 i mål nr P 7235-13 angående

startbesked). Har ett slutbesked lämnats muntligen är detta emellertid ett beslut som får rättsverkan och som den enskilde ska kunna rätta sig efter.

I detta fall är omständigheterna sådana att det inte finns skäl att ifrågasätta C D och M D uppgifter om att de har fått ett muntligt interimistiskt slutbesked. Det finns således inte förutsättningar för att ta ut byggsanktionsavgift. Nämndens överklagande ska därför avslås.

C D och M D begäran om sammanträde förfaller därmed.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, hovrättsrådet Johan Svensson, referent, tekniska rådet Inger Holmqvist och hovrättsrådet Ralf Järtelius.

Föredragande har varit Vilma Herlin Hjorth.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-12-18
meddelad i
Nacka

Mål nr P 6601-18

PARTER

Klagande

Stadsbyggnadsnämnden i Södertälje kommun
151 89 Södertälje

Motparter

1. C D

2. M D

1

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2018-09-28 i ärende nr 4034-10153-2017,
se bilaga 1

SAKEN

Byggsanktionsavgift för fastigheten X i Södertälje kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Södertälje kommun (nämnden) har genom beslut den 24 januari 2017, ändrat den 6 februari 2017, med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen (2010:900) (PBL) påfört ägarna till fastigheten X, M D och C D, en byggsanktionsavgift med ett jämkat belopp om 6 103 kronor.

C D och M D överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) som upphävde beslutet.

Nämnden har nu överklagat beslutet till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut ska fastställa nämndens beslut om byggsanktionsavgift.

Till stöd för sitt yrkande har nämnden i huvudsak anfört följande.

Nämnden har påfört byggherre och tillika fastighetsägarna C D och M D (byggherren) en byggsanktionsavgift med anledning av att nybyggt enbostadshus och fristående garage på fastigheten X har tagits i bruk innan byggnadsnämnden utfärdat slutbesked.

Det är ostridigt att byggherren har tagit byggnaden i bruk innan ett skriftligt slutbesked utfärdats. Byggnadsnämnden finner vidare att det är irrelevant huruvida ett slutbesked givits muntligt eftersom byggnadsnämnden motsätter sig länsstyrelsens bedömning om att slutbesked kan ges såväl muntligt som skriftligt utan anser, med stöd av rättspraxis, att sådana besked kräver skriftlighet. Mark- och miljööverdomstolen har i ett avgörande den 8 januari 2014 i mål nr P 7235-13 fastställt att startbesked ska vara skriftligt för att uppfylla kraven i plan- och bygglagen. Denna bedömning torde även gälla slutbesked. Denna praxis finns även återgiven på Boverkets hemsida. Det får anses stå klart att byggherren har företagit en överträdelse av 10 kap. 4 § PBL vilket

rättfärdigar byggnadsnämndens beslut om uttagande av byggsanktionsavgift med stöd av 11 kap. 51 § PBL.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Frågan i målet är om byggsanktionsavgift ska tas ut.

Enligt 10 kap. 4 § PBL får ett byggnadsverk inte tas i bruk i de delar som omfattas av ett startbesked för byggåtgärder förrän byggnadsnämnden har gett ett slutbesked, om nämnden inte beslutar annat. Om någon bryter mot bl.a. bestämmelsen i 10 kap. 4 § PBL ska tillsynsmyndigheten ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift) (se 11 kap. 51 § PBL).

Mark- och miljödomstolen har att ta ställning till om slutbesked ska vara skriftligt för att uppfylla kraven i PBL. Mark- och miljödomstolen konstaterar att PBL inte föreskriver krav på skriftlighet avseende slutbesked och finner därmed att ett slutbesked även kan ges muntligt (jfr dock MÖD:s avgörande den 8 januari 2014 i mål nr P 7235-13).

I det här fallet, mot bakgrund av vad som framgår av utredningen i målet och med beaktande av vad länsstyrelsen har anfört om att den berörda byggnadsinspektören i andra fall har meddelat muntliga besked, finner mark- och miljödomstolen att det saknas skäl att ifrågasätta M D och C D uppgifter om att de har fått ett muntligt slutbesked. Vad nämnden har anfört ändrar inte bedömningen i denna del. Då muntligt slutbesked har lämnats har det saknats förutsättningar att ta ut byggsanktionsavgift. Det har i vart fall, med hänvisning till 11 kap. 53 § andra stycket PBL, varit oskäligt att ta ut avgiften. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 8 januari 2019. Prövningstillstånd krävs.

Peter Winge

Jonas T Sandelius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Peter Winge, ordförande, och tekniska rådet Jonas T Sandelius. Föredragande har varit tingsnotarien Sabina Ulvdal.